

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-23-01/2012

P/12/036

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/12/036- Zadłużenie wybranych instytucji sektora finansów publicznych oraz Krajowego Funduszu Drogowego.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.

Kontroler Aleksandra Bryks, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 82121 z dnia 04.09.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Urząd Miasta Łodzi, ul. Piotrkowska 104, 93-926 Łódź

Kierownik jednostki kontrolowanej Pani Hanna Zdanowska, Prezydent Miasta Łodzi

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Podstawą pozytywnej oceny są:

- nieprzekroczenie w okresie 2008 r. do II kwartału 2012 r. wskaźników udziału zadłużenia ogółem w dochodach oraz obciążenia dochodów obsługą zadłużenia, określonych w art. 169 i 170 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych z 2005 r.² na poziomie 60% i 15%,
- przestrzeganie zasad zaciągania zobowiązań finansowych określonych w przepisach prawa oraz w uchwałach Rady Miejskiej w Łodzi,
- terminowe regulowanie zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji,
- prawidłowe ewidencjonowanie tytułów dłużnych w księgach rachunkowych w 2010 r. i 2011 r. oraz rzetelne sporządzenie sprawozdania Rb-Z Miasta Łodzi za IV kwartał 2010 r. i IV kwartał 2011 r.
- skuteczne działania podejmowane przez Miasto Łódź w stosunku do samodzielnych zakładów opieki zdrowotnej w celu poprawy ich sytuacji finansowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Określenie struktury zadłużenia i jego dynamiki

Opis stanu faktycznego

W strukturze zadłużenia Miasta Łodzi największy udział stanowiły długoterminowe kredyty i pożyczki, których wartość od 2008 r. do 2011 r. zwiększyła się z 869.594.883,30 zł do 1.587.472.954,80 zł (wzrost o 82,5%). W II kwartale 2012 r.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm. – zgodnie z art. 85 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 ze zm.)

zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek wynosiło 1.573.564.232,36 zł, w tym kredyt krótkoterminowy w wysokości 72.398.632,14 zł.

Od 2009 roku w skład zobowiązań na dzień 31.12.2011 r. weszły wyemitowane przez Miasto Łódź obligacje na kwotę 229.920.000 zł.

W badanym okresie Miasto Łódź nie posiadało zobowiązań wymagalnych.

Natomiast w tym okresie zobowiązania wymagalne wykazywało 25 Administracji Nieruchomościami (jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, działające do 30 marca 2011 r. jako zakłady budżetowe i następnie przekształcone w jednostki budżetowe) z tendencją rosnącą z 37.469,75 zł w 2008 r. do 15.039.249,49 zł na koniec 2011 r., głównie z tytułu dostaw towarów i usług.

Wskaźnik zadłużenia ogółem do dochodów w żadnym z badanych lat nie przekroczył 60% (art. 170 ust. 1 ustawy o finansach publicznych z dnia 30 czerwca 2005 r.) i kształtował się na poziomie 34,5% w 2008 r. i 48,7% w 2012 r. (w stosunku do planowanych dochodów).

Wskaźnik obsługi długu, tj. rozchodów z tytułu spłat rat kapitałowych oraz wydatków z tytułu kosztów odsetek do dochodów ogółem w tym samym okresie nie przekroczył wartości 15% (art. 169 ust. 1 ww. ustawy) i zawierał się w przedziale od 14,85% w 2011 r. do 8,57% w 2010 r.

W badanym okresie zadłużenie 15 spółek z większościowym udziałem Miasta Łodzi (spółek zależnych) wzrosło z 828.366.589 zł w 2008 r. do 1.300.269.337 zł na koniec II kw. 2012 r., w tym zobowiązania długoterminowe 9 spółek wynosiły łącznie 805.175.126 zł, a krótkoterminowe zobowiązania 14 podmiotów stanowiły kwotę 495.094.211 zł.

Pośród 15 spółek zależnych z większościowym udziałem Miasta Łodzi, 14 podmiotów wykazywało zadłużenie na 30 czerwca 2012 r., przy czym najwyższe zobowiązania na ten dzień posiadały niżej wymienione spółki:

- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne – Łódź Sp. z o.o. – ogółem 349.950.799 zł, w tym zobowiązania długoterminowe 229.032.248 zł,
- Łódzka Spółka Infrastrukturalna Sp. z o.o. – ogółem 588.848.639 zł, w tym zobowiązania długoterminowe 328.311.590 zł,
- Port Lotniczy Łódź im. Władysława Reymonta Sp. z o.o. – ogółem 140.712.471 zł, w tym zobowiązania długoterminowe 103.613.640 zł.

(dowód: akta kontroli str. 6-52; 128-129)

Skarbnik Miasta Łodzi w sprawie zobowiązań wymagalnych jednostek Administracji Nieruchomościami wyjaśnił m.in., że: ...W wyniku podjętych działań na koniec II kwartału 2012 r. stan zobowiązań wymagalnych obniżył się i wyniósł 7.696.551,95 zł. Informuję, że w 2013 roku planowane jest przeprowadzenie restrukturyzacji Administracji Nieruchomościami oraz zmniejszenie ich liczby. Wygospodarowane oszczędności będą przeznaczone na uregulowanie zaległych zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 5, 485-496)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Natomiast nieprawidłowości w Administracjach Nieruchomościami nadzorowanych przez Wydział Budynków i Lokali Urzędu Miasta Łodzi, dotyczyły niewykonania zobowiązań przez te jednostki budżetowe, których skutkiem były zapłaty odsetek, kar lub opłat.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Przestrzeganie przez organ wykonawczy limitów określonych przez organ stanowiący Miasta Łodzi oraz zasad zaciągania zobowiązań i udzielania poręczeń i gwarancji

Opis stanu faktycznego

1. W 2010 r. Prezydent Miasta Łodzi zaciągnął 5 zobowiązań finansowych (4 kredyty z Pekao SA i 1 kredyt z EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO – EBI z siedzibą w Luksemburgu) na łączną kwotę 390.000.000 zł, w tym 75.000.000 zł z EBI. Suma kwot zaciągniętych zobowiązań krajowych 315.000.000 zł nie przekraczała limitu określonego w uchwale budżetowej i jej nowelizacjach, który wynosił 315.000.000 zł, zgodnie z art. 91 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³, zwanej dalej ufp.

W 2011 r. Prezydent zaciągnął 7 zobowiązań finansowych (4 kredyty z PKO BP S.A, 1 kredyt z EBI i 1 kredyt z Banku Rozwoju Rady Europy – CEB w Paryżu, oraz z Pekao S.A. (na obligacje komunalne) na łączną kwotę 608.920.000 zł. Suma kwot zaciągniętych zobowiązań krajowych 339.000.000 zł nie przekraczała limitu określonego w uchwale budżetowej i jej nowelizacjach, który wynosił 339.000.000 zł, zgodnie z art. 91 ustawy o finansach publicznych.

W 2010 i 2011 r. Rada Miasta Łodzi nie upoważniała Prezydenta do udzielania poręczeń i gwarancji.

(dowód: akta kontroli str. 53-127)

2. W okresie od początku 2010 r. do końca II kwartału 2012 r. Miasto Łódź zaciągnęło zobowiązania z tytułu 16 umów kredytowych (w tym trzy umowy krótkoterminowe) i 2 umów emisji obligacji komunalnych.

W powyższym okresie uruchomiono 14 linii kredytowych w tym 11 linii w ramach kredytów długoterminowych i 3 linie kredytów krótkoterminowych.

Ponadto na podstawie umowy z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. w Warszawie dnia 12.07.2011 r. dokonano emisji obligacji na kwotę 169.920.000 zł.

W dniu 22 listopada 2012 r., na podstawie umowy zawartej w dniu 06.06.2012 r. z bankiem Nordea Bank Polska S.A. w Gdyni, zostanie przeprowadzona emisja obligacji komunalnych na kwotę 221.400.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 130-134, 161-162)

Zaciągnięcie w powyższym okresie zobowiązań było poprzedzone stosownymi uchwałami Rady Miejskiej w Łodzi, wydanymi na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. b i c i art. 58 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁴ oraz art. 12 pkt 8 w związku z art. 91 i 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym⁵, upoważniającymi Prezydenta do ww. czynności.

Podpisane umowy nie zawierały zapisów o kapitalizacji odsetek, zgodnie z art. 92 ust. 1 ufp.

W latach 2010-2012 (II kw.) Rada Miejska przyjęła dwie uchwały w sprawie emisji obligacji komunalnych miasta Łodzi oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu wypełniając postanowienia art. 18 ust. 2 pkt. 9 lit. b ustawy o samorządzie gminnym i art. 12 pkt 8 lit. b ustawy o samorządzie powiatowym.

(dowód: akta kontroli str. 93-95, 109-111, 161-162)

Regionalna Izba Obrachunkowa (RIO) w Łodzi 4 lipca 2011 r. i 7 czerwca 2012 r. w podjętych uchwałach zaopiniowała pozytywnie możliwość wykupu obligacji, przy założeniu realizacji przez Miasto wielkości ustalonych w przedłożonej Izbie prognozie kwoty długu.

(dowód: akta kontroli str. 154-160)

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

⁵ Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 ze zm.

Ponadto przed zaciągnięciem zobowiązań Prezydent zwracał się do RIO i uzyskał pozytywne opinie w sprawie możliwości spłaty kredytu, zgodnie z art. 91 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

RIO w Łodzi w podjętych uchwałach nr: I/82/2010, I/93/2011, I/171/2011, I/172/2011, I/72/2012, I/ 74/2012, I/141/2012, opiniowała pozytywnie możliwości spłaty kredytów długoterminowych, zaciąganych przez Miasto Łódź w latach 2010 - 2012, przy założeniu realizacji przez Miasto wielkości założonych w przedłożonej Izbie prognozie kwot długu.

(dowód: akta kontroli str. 161-162)

Miasto Łódź, pozyskiwało kredyty krajowe, długoterminowe w ramach przeprowadzanych postępowań przetargowych – w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶ przy ustalonych wartościach zamówień przekraczających 14 tys. euro.

Przeprowadzenie, wybranych do badania trzech postępowań przetargowych, poprzedzone było podjęciem stosownych Uchwał Rady Miejskiej.

(dowód: akta kontroli str. 163-193)

Spośród ww. kredytów w latach 2010-2012 (II kw.) Miasto Łódź całkowicie spłaciło i zakończyło obsługę 6 zobowiązań w łącznej kwocie udzielonych kredytów 401,5 mln zł.

(dowód: akta kontroli str. 194)

3. Rada Miejska w Łodzi w uchwałach nr: LXXVIII.1389/10, VI/52/11 i XXIX/513/11 w sprawie uchwalenia budżetu miasta Łodzi na lata 2010, 2011 i 2012 upoważniła Prezydenta do zaciągania pożyczek i kredytów krótkoterminowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości: 50 mln. zł w 2010 r., 100 mln zł w 2011 r. i 200 mln zł w 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 55-62; 75-78; 102-107)

W latach 2010-2011 Prezydent zaciągnął w Getin Banku dwa kredyty w rachunku bieżącym, które na koniec każdego roku zostały całkowicie spłacone.

Kredyt w rachunku bieżącym nie był wliczany do zadłużenia oraz nie był uwzględniany we wskaźniku zadłużenia ogółem do dochodów ogółem.

(dowód: akta kontroli str. 135-153)

4. W okresie od początku 2010 r. do końca II kwartału 2012 r. Prezydent nie udzielał poręczeń lub gwarancji, a Rada Miejska w Łodzi nie udzielała takich zobowiązań. W sprawozdaniach z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb -28S) złożonych przez Miasto Łódź za lata 2008-2012 (II kw.) nie stwierdzono wydatków z tytułu spłaty gwarancji i poręczeń, które powinny być ewidencjonowane w dziale 757, rozdziale 75704 w § 8020 klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 195-217)

5. Na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90 ufp, Miasto Łódź zaciągało kredyty krótkoterminowe, długoterminowe oraz emitowało obligacje.

(dowód: akta kontroli str.218-233)

6. Umowy kredytowe i pożyczki zaciągane przez Miasto Łódź w latach 2003 – 2011 były podpisywane jednoosobowo przez Prezydenta Miasta Łodzi, Pierwszego Wiceprezydenta Miasta Łodzi i osobę pełniącą obowiązki Prezydenta Miasta przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta.

Umowy o przeprowadzenie emisji obligacji w latach 2009-2012 podpisywał Prezydent Miasta lub Pierwszy Wiceprezydent Miasta przy kontrasygnacie Skarbnika.

(dowód: akta kontroli str. 218-233)

⁶ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.,

7. W żadnej z badanych umów zaciągniętych przez Miasto Łódź w latach 2003-2011, jako zabezpieczenia kredytu lub pożyczki, nie udzielono kredytodawcy pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem Miasta.

(dowód: akta kontroli str. 218-233)

8. Miasto Łódź nie nabywało akcji ani udziałów w podmiotach o słabej kondycji finansowej. Natomiast wykazywane wydatki w § 601 dotyczyły wniesienia wkładu pieniężnego na podwyższenie kapitału zakładowego oraz objęcie udziałów w spółkach.

(dowód: akta kontroli str. 234-260)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu faktycznego

3. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu zaciągania kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji oraz uruchomionych poręczeń i gwarancji.

W zależności od warunków umów Miasto Łódź obsługiwało w latach 2010-2012 (I półrocze) zaciągnięte zobowiązania w sposób następujący:

- Raty kapitału podstawowego wynikające z umów kredytowych (krajowych) były spłacane co najmniej raz w roku (z uwzględnieniem karencji w spłacie kapitału). Odsetki od kredytów spłacane były miesięcznie w dwóch terminach do 10 i 16 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni, po otrzymaniu pisemnego zawiadomienia z banku o wysokości naliczonych odsetek. Z zapisów umów wynikało, że w przypadku, gdy termin zapłaty odsetek przypada w dzień wolny od pracy wymagalność odsetek przypada na pierwszy dzień roboczy po dacie określonej w umowie.
- Raty kapitału podstawowego wynikające z umów kredytowych (zagranicznych) były spłacane w okresach półrocznych, rocznych (z uwzględnieniem karencji w spłacie kapitału). Odsetki od kredytów spłacane były w okresach trzymiesięcznych do 15 lub 28 dnia kalendarzowego kończącego ten okres.
- Raty kapitałowe pożyczek spłacane były zgodnie z warunkami umownymi (w różnych terminach). Odsetki spłacane były do 10 dnia każdego miesiąca.
- Wykup obligacji następuje w okresach półrocznych z uwzględnieniem karencji wynikającej z zawartych umów. Odsetki płacone były w okresie półrocznym z terminami na pierwszego czerwca i grudnia oraz co trzy miesiące do 15 dnia miesiąca kończącego okres odsetkowy.

Analiza harmonogramów spłat 11 kredytów, pożyczek i wykupu wyemitowanych obligacji, wyciągów bankowych oraz dowodów źródłowych dotyczących obsługi zobowiązań Miasta Łodzi z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji w latach 2010-2012 (do 30.06.) wykazała, że płatności, były realizowane w terminach określonych umowami oraz pisemnych zawiadomieniach z banków.

Miasto nie udzielało w powyższym okresie żadnych poręczeń i gwarancji.

(dowód: akta kontroli str. 195, 261-270)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ocena cząstkowa

4. Prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań Rb-Z za 2010 r. i 2011 r. oraz ewidencjonowanie tytułów dłużnych w księgach rachunkowych.

Opis stanu faktycznego

1. Miasto Łódź sporządziło łączne sprawozdanie Rb-Z za IV kw. 2011 r. na podstawie sprawozdań jednostkowych 19 jednostek podległych Miastu (w tym 1 zakład budżetowy), 3 łącznych sprawozdań Wydziału Edukacji oraz Wydziału Budynków i Lokali UMŁ oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także 3 sprawozdań jednostkowych jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta Łodzi i Miasta Łodzi, zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷.

W sprawozdaniu RB-Z za IV kw. 2011 r. (łącznym) Administracji Nieruchomościami sporządzonym przez Wydział Budynków i Lokali wykazane zostały zobowiązania wymagalne w ogólnej kwocie 15.039.249,49 zł (tj. 0,9% zadłużenia Miasta, a pozostałe w kwocie 1.383.669,37 zł.

Natomiast sprawozdanie łączne Rb-Z Miasta Łodzi za IV kw. 2010 sporządzone zostało na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach złożonych również przez ww. jednostki organizacyjne i były zgodne z powyższym rozporządzeniem, przy czym część z nich ze względu na wprowadzane zmiany organizacyjne miało inną nazwę lub zmieniło formę organizacyjną.

Administracje Nieruchomościami w roku 2010 były zakładami budżetowymi. Z dniem 1 kwietnia 2011 roku przekształcone zostały w jednostki budżetowe.

W sprawozdaniu RB-Z za IV kw. 2010 r. (łącznym) Administracji Nieruchomościami sporządzonym przez wydział Budynków i Lokali wykazane zostały zobowiązania wymagalne w ogólnej kwocie 13.795.678,60 zł (tj. 1,04% zadłużenia Miasta) i dotyczyły zobowiązań z tytułu dostaw towarów i usług.

Sprawozdanie łączne Rb-Z Miasta Łodzi sporządzane było elektronicznie w stosowanym w Urzędzie Miasta Łodzi systemie informatycznym ZSI „Magistrat 2000”, a następnie przenoszone do programu BeSTia – system zarządzania budżetami jst i przekazywane drogą elektroniczną oraz w formie podpisanego dokumentu do RIO w Łodzi. Sprawozdanie za IV kw. 2011 r. przekazane zostało elektronicznie oraz w formie dokumentu w dniu 21 lutego 2012 r. a za IV kw. 2010 r. w dniu 23 lutego 2011 r. tj. zgodnie z terminem określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 271-345)

Jak wynika z danych przedłożonych przez Wydział Budynków i Lokali główną przyczyną powstania zobowiązań wymagalnych było nieterminowe regulowanie należności czynszowych przez najemców lokali mieszkalnych i użytkowych. Pomimo prowadzonych w sposób ciągły działań windykacyjnych, wskaźnik ściągальności utrzymywał się na niezadawalającym poziomie. Efektem niskiej ściągальności było narastanie portfela zaległości czynszowych.

W sposób ciągły prowadzone były działania zmierzające do uregulowania zobowiązań. Działania prowadzone były zarówno w obszarze windykacji, jak również wdrożenia programów oszczędnościowych w obszarze wydatków w celu wygospodarowania oszczędności i przeznaczenie środków na spłatę zobowiązań wymagalnych.

(dowód: akta kontroli str. 487-496)

Skarbnik Miasta Łodzi, w związku z wysokim stanem zobowiązań wymagalnych w jednostkach Administracji Nieruchomościami na koniec 2010 i 2011 r., podjął, jak wyjaśnił, następujące czynności, tj.:

⁷ Dz.U. Nr 43, poz. 247

- skierował pisma do Dyrektora Wydziału Budynków i Lokali UMŁ o wyjaśnienie przyczyn powstania zaległości w regulowaniu zobowiązań,
- wystąpił do dyrektorów poszczególnych administracji o złożenie w trybie pilnym specyfikacji stanu należności i zobowiązań – odrębnie dla każdego zakładu budżetowego, po zakończeniu każdego okresu sprawozdawczego,
- zwrócił się do dyrektora Biura Kontroli i Skarg UMŁ o przeprowadzenie kontroli pod względem rzetelności danych wykazanych w przesyłanych przez Administrację Nieruchomościami bilansach sporządzonych na dzień 31.12.2010 r.,
- wystosował pismo do Dyrektora Wydziału Budynków i Lokali, że w związku z wystąpieniem odsetek od nieterminowych płatności w łącznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu finansowego wydatków Administracji sporządzonym za rok 2011, sytuacja taka nosi znamiona czynu naruszającego dyscyplinę finansów publicznych. Dyrektor został zobowiązany do przeprowadzenia kontroli sprawozdań jednostkowych i podjęcia stosownych działań w celu ewentualnego zawiadomienia Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 484-496)

2. Informacje przedstawione w sprawozdaniach jednostkowych Rb-Z Miasta Łodzi i Urzędu Miasta Łodzi za lata 2010-2011 w części A sprawozdania „Zobowiązania według tytułów dłużnych”, w wierszach E „Zobowiązania według tytułów dłużnych” oraz E 2. „Kredyty i pożyczki” były zgodne z księgami rachunkowymi według stanu na 31.12.2010 r. i 31.12.2011 r.

Zobowiązania wymagalne z tytułu dostaw towarów i usług oraz pozostałe (część A, wiersz E 4.1 i E 4.2) wykazane w sprawozdaniu łącznym Rb-Z na koniec IV kwartału 2010 r. i 2011 r. stanowiły zgodnie ze sprawozdaniem łącznym Administracji Nieruchomościami sporządzonym przez Wydział Budynków i Lokali Urzędu.

Zobowiązania w sprawozdaniach Rb-Z ujmowane były w wartościach nominalnych bez odsetek. Prowadzona ewidencja analityczna pozwalała na zidentyfikowanie poszczególnych tytułów zobowiązań.

Do kontroli przedstawiono aktualne wydruki ksiąg rachunkowych, sporządzone według stanu na koniec 2010 r. i 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 26-42, 271-345, 349-364, 480)

3. Wszystkie zaciągnięte i obsługiwane kredyty były prawidłowo zaewidencjonowane na koncie 134 - „Kredyty bankowe”. Każdy z nich posiadał odrębne konto analityczne w którego opisie określono m.in. wierzyciela. Wartość zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów, wynikająca z wydruków z ksiąg rachunkowych na koniec 2010 r. i 2011 r. była równa wykazanym w sprawozdaniach Rb-Z. Kredyty prawidłowo zaliczono do długoterminowych i krótkoterminowych oraz prawidłowo wykazano wierzycieli w sprawozdaniu.

(dowód: akta kontroli str. 26-42, 271-345, 480)

4. Zaciągnięte i obsługiwane pożyczki były prawidłowo zaewidencjonowane na koncie 260 – „Zobowiązania finansowe”. Każda z nich posiadała odrębne konto analityczne w którego opisie określono m.in. wierzyciela. Wartość zadłużenia z tytułu zaciąganych pożyczek, wynikająca z wydruków z ksiąg rachunkowych na koniec 2010 r. i 2011 r. była równa wykazanym w sprawozdaniu Rb-Z. Pożyczki prawidłowo zaliczono do długoterminowych i prawidłowo wskazano wierzycieli w sprawozdaniu.

Wartość zadłużenia z tytułu emisji obligacji ewidencjonowano prawidłowo na koncie 260, na odrębnym koncie analitycznym, w którego opisie określono m.in. banki z którymi zawarto przedmiotowe umowy.

(dowód: akta kontroli str. 480)

5. W celu zweryfikowania zaciągniętych kredytów i pożyczek z zapisami w księgach rachunkowych Miasta Łodzi na kontach 134 i 260 dokonano analizy konta 133 – rachunek bieżący organu pod kątem płatności na rzecz banków oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚ i GW).

Kontrolą objęto wydruki wyciągów z systemu Gelin Noble Bank S.A. Oddział w Łodzi – rachunku podstawowego Urzędu Miasta Łodzi Wydział Budżetu - nr 41 1560 0013 2026 0000 2091 0045, wraz z kredytem (krótkoterminowym) w rachunku w kwocie 50 mln zł (w 2010 r.) i 100 mln. zł (w 2011 r.), w niżej wymienionych okresach, tj.:

1. 01.06.2010 – 30.06.2010, 21 wyciągów bankowych (WB) od numeru 107/2010 do 127/2010

2. 01.11.2010 – 30.11.2010, 20 WB od numeru 217/2010 do 236/2010

3. 01.06.2011 – 30.06.2011, 21 WB od numeru 107/2011 do 127/2011

4. 01.11.2010 – 30.11.2010, 20 WB od numer 215/2011 do 234/2011

Analiza powyższych wyciągów bankowych z wybranych losowo 4 okresów tj.: z miesiąca czerwca i listopada 2010 r. i 2011 r. nie wykazała obsługi innych kredytów i pożyczek niż ujętych na kontach 134 i 260.

W Zestawieniu naliczonych odsetek od salda skonsolidowanego rachunków biorących udział w konsolidacji za okres od 01.11.2011 r. do 30.11.2011 r. wykazano sumę odsetek WN 22.691,56 zł od wykorzystanego przez Miasto Łódź przez 6 dni w miesiącu kredytu w rachunku podstawowym oraz odsetek MA w kwocie 56.475,55 zł naliczonych przez bank od środków zgromadzonych w pozostałych dniach miesiąca listopada.

W listopadzie 2011 r. Miasto Łódź wykupiło w PEKAO S.A., na podstawie umowy o przeprowadzenie emisji obligacji z dnia 11 grudnia 2009 r., kolejną serię obligacji za kwotę 15.000.000 zł.

Nie stwierdzono spłat zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego, sprzedaży na raty lub umów o partnerstwie publicznoprawnym oraz nie dokonywano zakupu akcji i udziałów podmiotów o słabej kondycji finansowej.

(dowód: akta kontroli str. 369-476)

Analiza zapisów księgowych wprowadzonych na koncie rozrachunkowym 201 w miesiącach grudzień 2010 r. i 2011 r., wykazała zerowe salda.

Zestawienia transakcji TB-02 zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z dokumentów źródłowych wprowadzonych w badanym okresie do systemu F-K wykorzystywanego w Urzędzie Miasta Łodzi.

Dane te zawierały terminy płatności wynikające z poszczególnych dokumentów źródłowych, co umożliwiało sporządzenie wydruku zawierającego wyłącznie transakcje wymagalne występujące we wskazanym okresie.

System F-K Urzędu pobierał dane do żądanych wydruków – analizując automatycznie wprowadzone do systemu przez pracowników Urzędu terminy płatności.

Wydruki – Zestawienia transakcji TB-02 (maska symboli kont: 201%-transakcje wymagalne) sporządzone za okres do 31.12.2010 i 31.12.2011 r. zawierają pozycje zerowe, co oznaczało brak zobowiązań wymagalnych w Urzędzie Miasta Łodzi i znalazło odzwierciedlenia w sporządzonych sprawozdaniach Rb-Z.

Dane wynikające z zestawień transakcji TB-02 sporządzone na ostatni dzień roku, stanowią jednocześnie dane bilansu otwarcia na dzień 1.01. następnego roku.

(akta kontroli str. 346-348)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

5. Działania podejmowane przez Miasto Łódź w stosunku do spoz w celu poprawy ich sytuacji finansowej

Opis stanu faktycznego

W kontrolowanym okresie Miasto Łódź pełniło funkcję organu założycielskiego dla dziewiętnastu jednostek ochrony zdrowia: cztery Miejskie Szpitale, dwa Miejskie ZOZ, siedemnaście Miejskich Przychodni i dwa Miejskie Ośrodki. W latach 2010-2012 (do 30.06.) nie przeprowadzono zmiany formy prawnej tych spoz.

W badanym okresie Miasto Łódź przeprowadzało analizę sytuacji finansowej podległych spoz.

Wyniki finansowe i poziom zadłużenie spoz w tym okresie kształtowały się jak niżej:

- w 2008 r ujemny wynik finansowy wykazał jeden spoz w kwocie 901.812,88 zł, natomiast na koniec I półrocza 2012 r. straty poniosło czternaście podmiotów na łączną kwotę (-) 4.280.213,92 zł,
- zgodnie ze sprawozdaniami jednostkowymi Rb-Z według stanu na koniec IV kwartału 2008 r., 2009 r., 2010 r., 2011 r. i za II kwartał 2012 r. ww. spoz-y wykazywały zobowiązania wymagalne,
- zadłużenie na koniec 2008 r. dziewięciu podmiotów wynosiło 5.914.165 zł i na koniec I półrocza 2012 r. uległo zmniejszeniu do 4.197.845,37 zł w sześciu podmiotach.

W latach 2010 i 2011 Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ na ogółem nadzorowanych 19 spoz przeprowadził kontrole 7 podmiotów w 2010 r. oraz 9 w 2011 r., które wykazywały ujemny wynik finansowy.

Przedmiotowe kontrole wykazały, że główną przyczyną ujemnego wyniku finansowego w tych podmiotach było zakontraktowanie przez Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia usług zdrowotnych na poziomie wykonania roku poprzedniego. Uzyskiwane przychody z tytułu podpisanych kontraktów z ŁOW NFZ nie pokrywały ponoszone przez te jednostki kosztów.

W latach 2010 – 2012 (do 30.06.) Miasto Łódź udzieliło wsparcia w formie dotacji celowych odpowiednio 19, 14 i 11 spoz na realizację zadań własnych gminy związanych z udzielaniem pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i dla osób współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików.

W okresie 2010-2012 Miasto Łódź otrzymywało informacje kwartalne o sytuacji finansowej 19 spoz i ich roczne sprawozdania finansowe (bilanse wraz z rachunkiem zysku i strat oraz informacją dodatkową) oraz dokonało zatwierdzenia tych sprawozdań za rok 2010 w dniu 29 czerwca 2011 r. i za rok 2011 w dniu 25 czerwca 2012 r.

Uwagi dotyczące badanej działalności

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o wzmocnienie nadzoru przez wydział merytoryczny nad jednostkami budżetowymi – Administracjami Nieruchomościami w zakresie terminowego regulowania zobowiązań w celu wyeliminowania zobowiązań wymagalnych oraz związanych z nieterminową ich obsługą kosztów skutkujących zapłatą odsetek, kar lub opłat.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

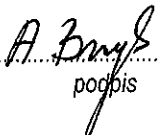
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 05 grudnia 2012 r.

Kontroler
Aleksandra Bryks
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektora
Edward Lis

.....
podpis

⁸ Dz.U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej ustawą o NIK

